

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพธุรกิจบริการ อาชีพแม่บ้าน

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
ร่วมกับ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพธุรกิจบริการ อาชีพแม่บ้าน

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2562

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาอาชีพธุรกิจบริการทำความสะอาด อาชีพแม่บ้านนี้ได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแม่บ้าน (เจ้าของอาชีพ) มาจัดทำแผนภาพหน้าที่งาน (Functional map) ความมุ่งหมายหลัก (Key Purpose) บทบาทหลัก (Key Role) หน้าที่หลัก (Key Function) หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) สมรรถนะย่อย (Element of Competence) เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) ขอบเขต (Range Statement) หลักฐานการปฏิบัติงานและความรู้ (Evidence) แนวทางการประเมิน (Assessment Guidance) โดยมีการปรับปรุงการใช้ภาษาสื่อสารทั้งข้อความที่ใช้เขียนและภาษาพูดให้ทำความเข้าใจกับกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจนและเข้าใจตรงกัน และเพิ่มเติมเสนอจรรยาบรรณวิชาชีพแม่บ้าน 7 ข้อ

นิยามของศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงกำหนดความหมายของคำที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน ดังนี้

“คุณวุฒิวิชาชีพ” (Professional Qualification) หมายความว่า การรับรองความรู้ความสามารถ และทักษะของบุคคลในการทำงานตามมาตรฐานอาชีพ

“มาตรฐานอาชีพ” (Occupational Standards) หมายความว่า การกำหนดสมรรถนะของบุคคลในการประกอบอาชีพ

“สมรรถนะ” (Competency) หมายความว่า การใช้ความรู้ ทักษะ และความสามารถมาประยุกต์ใช้เพื่อการประกอบอาชีพ

“ความมุ่งหมายหลัก” (Key Purpose) หมายความว่า ขอบข่ายโดยรวมของงาน ในระดับกลุ่มอาชีพ

เป็นคำบรรยายธรรมชาติและคุณลักษณะของอาชีพที่แตกต่างจากอาชีพอื่น

“บทบาทหลัก” (Key Role) หมายความว่า ขอบข่ายงานแต่ละด้านในกลุ่มอาชีพเพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายหลักของอาชีพ

“หน้าที่หลัก (Key Function)” หมายความว่า ขอบข่ายความรับผิดชอบของกลุ่มงาน

เฉพาะในกลุ่มอาชีพที่คาดหวังว่าบุคลากรสามารถจะทำได้เพื่อให้บรรลุบทบาทหลัก

“หน่วยสมรรถนะ” (Unit of Competence) หมายความว่า ขอบข่ายของงานเฉพาะที่มีจุดเริ่มต้นและสิ้นสุด

สามารถกระทำได้โดยลำพังโดยบุคคลหรือกลุ่มคนในกลุ่มอาชีพ

“สมรรถนะย่อย” (Element of Competence) หมายความว่า องค์ประกอบของหน่วยสมรรถนะ

“การจัดประเภทอาชีพตามมาตรฐานสากล” (International Standard Classification of Occupations)

หมายความว่า การจัดประเภทอาชีพตามมาตรฐานสากลของประเทศไทย โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ประกอบด้วยชื่อรหัสอาชีพและรหัสอาชีพ

“กรอบคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ” (Thailand Professional Qualification Framework :TPQF) หมายความว่า

ระดับคุณวุฒิวิชาชีพของประเทศไทยที่ประกาศโดยสถาบัน เพื่อใช้ในการรับรองคุณภาพวิชาชีพ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะทำงานจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ โดยต้องประกอบด้วยบุคลากรที่อยู่ในกลุ่มอาชีพไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

“คณะกรรมการมาตรฐานอาชีพ” (Endorsement Board) หมายความว่า คณะรับรองมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ ประกอบไปด้วยผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการในกลุ่มอาชีพไม่น้อยกว่า 3 คน ผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มอาชีพไม่น้อยกว่า 2 คน ผู้แทนองค์กรภาครัฐที่เกี่ยวข้องหน่วยงานละ 1 คนไม่น้อยกว่า 3 หน่วยงาน และผู้แทนสถาบัน 1 รวมไม่น้อยกว่า 9 คน ซึ่งคณะกรรมการมาตรฐานอาชีพมีหน้าที่ให้ความเห็นชอบมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิ วิชาชีพก่อนเสนอต่อคณะกรรมการบริหารสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ

“ผู้ประเมิน” หมายความว่า คณะทำงานที่ผ่านการฝึกอบรมกระบวนการประเมินสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพ

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์กรมหาชน)

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

1

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพธุรกิจบริการ

อาชีพแม่บ้าน ระดับ 3

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

5152 Domestic Housekeepers (ISCO – 08)

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
1014	จัดเตรียมห้องต่างๆ ให้พร้อมในการใช้งาน
2011	ซักผ้าด้วยมือ
2012	ซักผ้าด้วยเครื่องซักผ้า
2032	จัดเก็บเสื้อผ้า

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพธุรกิจบริการ อาชีพแม่บ้าน ระดับ 3

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

มีทักษะฝีมือในการปฏิบัติงานได้แก่ การทำความสะอาดภายใน ภายในนอกบ้าน และเครื่องใช้ เลือกใช้ ดูแลวัสดุ อุปกรณ์ เลือกผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดได้ ดูแลรักษาเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ซักผ้ารีดผ้า และดูแลเสื้อผ้าให้พร้อมใช้งาน สามารถแก้ปัญหาพื้นฐาน ได้แก่ ดูแลเรื่องความปลอดภัยในการใช้ผลิตภัณฑ์ ประยุกต์ใช้ความรู้ เครื่องมือภายใต้การควบคุมของนายจ้าง หรือหัวหน้างาน

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

ผู้ที่ผ่านการประเมินและได้รับการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพธุรกิจบริการทำความสะอาด อาชีพแม่บ้านระดับ 2 ต้องมีคุณวุฒิวิชาชีพแม่บ้านระดับ 1 และผ่านการประเมินหน่วยสมรรถนะของคุณวุฒิวิชาชีพแม่บ้านระดับ 2 จำนวน 4 หน่วย หรือเป็นผู้มีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องเป็นเวลา 1 ปี และผ่านการประเมินหน่วยสมรรถนะของคุณวุฒิวิชาชีพแม่บ้านระดับ 2 จำนวน 4 หน่วย

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

N/A

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- 1014 จัดเตรียมห้องต่างๆ ให้พร้อมในการใช้งาน
- 2011 ซักผ้าด้วยมือ
- 2012 ซักผ้าด้วยเครื่องซักผ้า
- 2032 จัดเก็บเสื้อผ้า

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 21/09/2566

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
เพื่อยกระดับมาตรฐานงานแม่บ้าน	10	ทำความสะอาด	101	ทำความสะอาดภายในอาคาร
	20	ดูแลรักษาเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย	201	ซักผ้า
			203	ดูแลเสื้อผ้าให้พร้อมใช้งาน

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ชี้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 21/09/2566

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
101	ทำความสะอาดภายในอาคาร	1014	จัดเตรียมห้องต่างๆ ให้พร้อมในการใช้งาน	10141	จัดเตรียมห้องรับแขก
				10142	จัดเตรียมห้องนอน
				10143	จัดเตรียมห้องครัว
201	ซักผ้า	2011	ซักผ้าด้วยมือ	20111	จำแนกผ้าสำหรับซักด้วยมือ
				20112	ขจัดรอยเปื้อนบนผ้า
				20113	เลือกใช้อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์สำหรับซักผ้าด้วยมือ
				20114	ปฏิบัติการซักด้วยมือ
		2012	ซักผ้าด้วยเครื่องซักผ้า	20121	จำแนกผ้าสำหรับซักด้วยเครื่องซักผ้า
				20122	ขจัดรอยเปื้อนบนผ้า
				20123	เลือกใช้อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์สำหรับเครื่องซักผ้า
				20124	ปฏิบัติการซักด้วยเครื่องซักผ้า
203	ดูแลเสื้อผ้าให้พร้อมใช้งาน	2032	จัดเก็บเสื้อผ้า	20321	แยกเสื้อผ้าแต่ละชนิด
				20322	จัดเก็บเสื้อผ้าตามวิธีการ

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 1014
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ จัดเตรียมห้องต่างๆ ให้พร้อมในการใช้งาน
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2562
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพแม่บ้าน

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ใช้ทักษะในการทำความสะอาดอาคารและมีความรู้ความสามารถในการจัดเตรียมห้องรับแขก ห้องนอนและห้องครัวให้พร้อมใช้งาน สามารถแก้ปัญหาพื้นฐานที่พบในระหว่างการทำความสะอาด โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎี เครื่องมือและข้อมูลพื้นฐานภายใต้การควบคุมและแนวของผู้บังคับบัญชา

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

อาชีพแม่บ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

Unit Group 5152 Domestic Housekeepers (ISCO – 08)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10141 จัดเตรียมห้องรับแขก	1. เตรียมวัสดุ-อุปกรณ์ในการทำความสะอาดห้องรับแขก 2. ทำความสะอาดห้องรับแขกตามขั้นตอน	การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน
10142 จัดเตรียมห้องนอน	1. ทำความสะอาดห้องนอนตาม ขั้นตอน 2. ดูแลรักษาสสิ่งของในห้องนอนให้พร้อมใช้งาน	การสัมภาษณ์
10143 จัดเตรียมห้องครัว	1. ทำความสะอาดห้องครัวได้ถูกต้องตามขั้นตอน 2. ดูแลรักษาความสะอาดและความปลอดภัย	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- มีทักษะในการจัดเตรียมวัสดุ-อุปกรณ์ในการทำความสะอาดห้องต่างๆ ภายในอาคาร
- มีทักษะในการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดห้องต่างๆ ภายในอาคาร
- มีทักษะในการทำความสะอาดห้องห้องต่างๆ ภายในอาคาร
- มีทักษะในการจัดตกแต่งห้องต่างๆ ภายในอาคาร

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- มีความรู้เกี่ยวกับการใช้วัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดอาคาร
- มีความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้วัสดุ-อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดห้อง

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และ ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แบบสังเกตการปฏิบัติงาน (เตรียมวัสดุ-อุปกรณ์ในการทำความสะอาดห้องรับแขก)
2. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (ทำความสะอาดห้องรับแขกตามขั้นตอน)
3. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (ทำความสะอาดห้องนอนตามขั้นตอน)
4. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (ทำความสะอาดห้องครัวได้ถูกต้องตามขั้นตอน)
5. แบบสังเกตการปฏิบัติงาน (ดูแลรักษาความสะอาดและความปลอดภัย)

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. แบบสัมภาษณ์ (ดูแลรักษาสิ่งของในห้องนอนให้พร้อมใช้งาน)
2. แบบสัมภาษณ์ (ดูแลรักษาความสะอาดและความปลอดภัย)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

N/A

วิธีการประเมิน

1. การสังเกตการปฏิบัติงาน
2. การสัมภาษณ์
3. การทดสอบการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆ หรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. ห้องรับแขก

1.1 วัสดุ-อุปกรณ์ในการทำความสะอาดห้องรับแขก ได้แก่ ไม้กวาดขนไก่ ไม้กวาดดอกหญ้า ไม้กวาดหยากไย่ ผ้าสะอาด ไม้ถูพื้น ถังน้ำ ถูมียาง ฟองน้ำ ผ้ากันเปื้อน ผ้าปิดจมูกและปาก น้ำยาและผงทำความสะอาด

1.2 ขั้นตอนการทำความสะอาดห้องรับแขก

- เพดาน ฝาผนังใช้ไม้กวาดหยากไย่บิดเอียงตามมุมหรือเพดานสัปดาห์ละครั้ง
- โต๊ะ เก้าอี้รับแขก ใช้ไม้กวาดขนไก่และผ้าสะอาดขัดฝุ่น เช็ดถูทุกวัน
- ภาพติดฝาผนัง ทำความสะอาดด้วยไม้กวาดขนไก่
- วิทยุและโทรทัศน์ ควรขัดฝุ่นและเช็ดด้วยผ้าแห้งทุกวัน
- หนังสือ จัดวางให้เป็นระเบียบเรียบร้อย

2. ห้องนอน คือ ห้องสำหรับพักผ่อนหลับนอน

2.1 ขั้นตอนการทำความสะอาดห้องนอน พื้นห้อง ฝาเพดาน ประตู หน้าต่าง ควรขัดกวาดเช็ดถูอย่างสม่ำเสมอ สำหรับของที่ยกหรือเลื่อนได้

ก็ควรยกหรือเลื่อนเมื่อทำความสะอาดทุกครั้ง

- เตียงนอนหรือเครื่องนอนต้องหมั่นทำความสะอาดอยู่เสมออย่าให้มีฝุ่นเกาะ ได้เตียงต้องให้สะอาด และทุกครั้งที่ตื่นนอนควรจัดเก็บ มุ้ง หมอน ผ้าห่มให้เรียบร้อยแล้วใช้ผ้าคลุมเตียงคลุมทับอีกครั้งหนึ่งเพื่อช่วยให้เรียบร้อยน่าอยู่ยิ่งขึ้นและป้องกันไม่ให้ฝุ่นละอองหรือฝุ่นผงตกลงบนที่นอนด้วย
- หน้าต่างห้องนอน ควรเปิดในตอนเช้าทุกวันเพื่อให้ภายในห้องนอนและที่นอนได้รับแสงแดด

เป็นการผึ่งผ้าปูที่นอนไปในตัวและเป็นการถ่ายเทอากาศในห้องนอนให้ปลอดโปร่งด้วย

- ม่านหน้าต่างและม่านประตู ควรเปลี่ยนออกซักรีดให้สะอาดตามเวลาที่เหมาะสม ไม่ควรปล่อยจนดำสกปรกเกินไป

2.2 ดูแลรักษาส่วนต่างๆ และสิ่งของในห้องนอนให้สวยงามและสะอาดอยู่เสมอ ดังนี้

- เก็บที่นอน หมอนมุ้ง พับผ้าห่ม บัดที่นอนและคลุมเตียงด้วยผ้าคลุมให้เรียบร้อยทุกวัน
- จัดตู้โต๊ะให้เป็นระเบียบ และเช็ดถูให้สะอาด
- ขณะทำความสะอาดควรเปิดหน้าต่างให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก
- มุ้งลวด ควรทำความสะอาด โดยขัดฝุ่นประมาณสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
- พื้นห้อง ควรกวาดและถูทุกวันเหมือนพื้นอาคารบริเวณอื่นๆ

3. ห้องครัว ห้องครัวหรือห้องอาหารจัดเป็นห้องที่สำคัญของตัวอาคาร โดยปฏิบัติดังนี้

3.1 ขั้นตอนการทำความสะอาดห้องครัว

- ควรใช้ฟองน้ำหรือผ้าสะอาดชุบน้ำยาทำความสะอาดผนังหรือน้ำยาฆ่าเชื้อโรคบ่อยๆ
- พื้นห้องครัว ควรทำความสะอาดทุกครั้งที่ประกอบอาหารเสร็จและเช็ดถูโต๊ะประกอบอาหาร เตาให้สะอาด ควรทำความสะอาดพื้นครัวและขัดหรือเช็ดถูโต๊ะประกอบอาหาร เตาให้สะอาดอย่าง ละเอียดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
- ตู้กับข้าวควรแยกสิ่งของที่เก็บไว้ในตู้เป็นพวกๆ อย่าปะปนกันสิ่งของที่ใช้ในการปรุงอาหาร เช่น พริกแห้ง น้ำปลา น้ำมันควรเก็บไว้ให้เป็นหมวดหมู่เพื่อความสะดวกในการหยิบใช้
- ถ้วยชาม เมื่อทำความสะอาดแล้วควรผึ่งแดดให้แห้งแล้วนำเก็บไว้ในที่มีติดป้ายว่างานตลอดคืน เพราะกลางคืนอาจมีหนูหรือแมลงอื่นๆ ออกมาหาอาหารแล้วปีนป่ายบนจาน ทำให้ภาชนะที่ล้างไว้สกปรกและติดโรคบางอย่างได้
- ถังขยะ ควรปิดฝาให้มิดชิด เศษขยะต่างๆ ที่เหลือใช้แล้วควรเก็บแยกประเภทขยะทั่วไปลงถังและ เมื่อมีเศษขยะมากพอควรนำเศษขยะไปฝังหรือเผาให้หมดหรือนำไปวางไว้ตามจุดก่อนให้รถขยะของเทศบาลมารับไปได้ อย่าทิ้งให้เป็นบ่อเกิดเชื้อโรคต่างๆ

3.2 ดูแลรักษาความสะอาดและความปลอดภัย

- เตาแก๊ส ควรปิดวาล์ว และทำความสะอาดทุกครั้งเมื่อใช้งานเสร็จ
- เครื่องใช้ในครัวต่างๆ ต้องล้างให้สะอาดและคว่ำให้แห้ง โดยเฉพาะจานชาม ช้อนส้อม ควรใช้ผ้าสะอาดคลุมเพื่อป้องกันหนูและแมลงสาบ
- โต๊ะและตู้กับข้าว โต๊ะในห้องครัวใช้สำหรับประกอบอาหาร หลังใช้งานควรจัดเก็บและทำความสะอาดทุกครั้ง

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. การสังเกตการปฏิบัติงาน
2. การสัมภาษณ์
3. การทดสอบการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 2011
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ชักผ้าด้วยมือ
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2562
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพแม่บ้าน

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ใช้ทักษะและความรู้ในการชักผ้าด้วยมือ ต้องการความสามารถในการจำแนกเสื้อผ้าแต่ละชนิด การจัดรอยเปื้อนบนผ้า การเลือกใช้อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ชักผ้าได้อย่างสะอาดและถูกวิธี

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

อาชีพแม่บ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

Unit Group 5152 Domestic Housekeepers (ISCO – 08)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
20111 จำแนกผ้าสำหรับชักด้วยมือ	1. แยกเสื้อผ้าสำหรับชักด้วยมือ 2. ระบุนคุณสมบัติของผ้าแต่ละชนิด 3. อธิบายความหมายของสัญลักษณ์การดูแลรักษาเสื้อผ้าที่จะนำไปปฏิบัติ	การสัมภาษณ์
20112 จัดรอยเปื้อนบนผ้า	1. ระบุนิคมของรอยเปื้อนบนเสื้อผ้า 2. เลือกใช้สารทำความสะอาดรอยเปื้อนที่คำนึงถึงความปลอดภัยต่อร่างกาย 3. ปฏิบัติการจัดรอยเปื้อนบนผ้าได้โดยไม่เหลือคราบสกปรก	การสัมภาษณ์
20113 เลือกใช้อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์สำหรับชักผ้าด้วยมือ	1. เลือกใช้อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดและรักษาเสื้อผ้าได้เหมาะสม 2. ศึกษาฉลากผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดและรักษาเสื้อผ้า	การสัมภาษณ์
20114 ปฏิบัติการชักด้วยมือ	1. เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดและรักษาเสื้อผ้าได้เหมาะสมกับการชักผ้าด้วยมือ 2. ชักผ้าด้วยมือได้สะอาดและถูกวิธี 3. ตากผ้าได้เหมาะสมกับประเภทของเสื้อผ้า	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการแยกผ้าได้เหมาะสมกับวิธีการซัก
2. ทักษะการเลือกใช้อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดเสื้อผ้า
3. ทักษะการซักผ้าด้วยมือ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติของผ้า
2. ความรู้เกี่ยวกับความหมายของสัญลักษณ์การดูแลรักษาเสื้อผ้า

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (แยกเสื้อผ้าได้เหมาะสมกับวิธีการซัก)
2. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (ปฏิบัติการขจัดรอยเปื้อนบนผ้าได้โดยไม่เหลือคราบสกปรก)
3. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (เลือกใช้อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดและรักษาเสื้อผ้าได้เหมาะสม)
4. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (เลือกใช้อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดและรักษาเสื้อผ้าได้เหมาะสมกับการซักผ้าด้วยมือ)
5. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (ซักผ้าด้วยมือได้สะอาดและถูกวิธี)
6. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (ตากผ้าได้เหมาะสมกับประเภทของเสื้อผ้า)

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. แบบสัมภาษณ์ (ระบุคุณสมบัติของผ้าแต่ละชนิด)
2. แบบสัมภาษณ์ (อธิบายความหมายของสัญลักษณ์การดูแลรักษาเสื้อผ้าที่จะนำไปปฏิบัติ)
3. แบบสัมภาษณ์ (ระบุชนิดของรอยเปื้อนบนเสื้อผ้า)
4. แบบสัมภาษณ์ (เลือกใช้สารทำความสะอาดรอยเปื้อนที่คำนึงถึงความปลอดภัยต่อร่างกาย)
5. แบบสัมภาษณ์ (ศึกษาผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดและรักษาเสื้อผ้า)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

N/A

(ง) วิธีการประเมิน

1. การทดสอบการปฏิบัติ
2. การสัมภาษณ์

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆ หรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. แยกเสื้อผ้า คือ การแยกผ้าขาวและผ้าสีออกจากกัน การแยกเสื้อผ้า กระโปรงหรือกางเกงออกจากกัน เพราะชนิดมีความสกปรกแตกต่างกัน
ผ้าขาว คือ เสื้อผ้าที่มีสีขาว ควรแยกซักจากผ้าสี ไม่ควรซักรวมกันผ้าสีจะทำให้สีข้างหมอง
ผ้าสี คือ เสื้อผ้าที่มีสีต่างๆทุกสีจะต้องซักรวมกันได้ แต่ควรระวังสีเสื้อตกใส่กัน
2. คุณสมบัติของผ้าที่ทำจากเส้นใยดังนี้
 - 2.1 ผ้าใยธรรมชาติ ได้จากพืช เช่น ผ้าฝ้าย ลินิน ป่าน ไหม ขนสัตว์ คุณสมบัติดูดซับความชื้น ยับง่าย และทนความร้อน
 - 2.2 ผ้าจากใยสังเคราะห์ ได้จากการสังเคราะห์จากสารเคมี เพื่อทดแทนเส้นใยจากธรรมชาติ เช่น ไนลอน โพลีเอสเตอร์ มีคุณสมบัติไม่ดูดซับความชื้น ไม่ยับ แต่ไม่ทนต่อความร้อน
3. ป้ายสัญลักษณ์การดูแลรักษาเสื้อผ้า คือ แถบผ้าที่ติดไว้บริเวณตะเข็บข้างลำตัวอาจเป็นรูปภาพ หรือคำบรรยาย เป็นภาษาอังกฤษ เพื่อจะได้ปฏิบัติอย่างถูกต้อง
4. รอยเปื้อน คือสิ่งสกปรกที่ติดอยู่บนเสื้อผ้า รอยเปื้อนที่พบในชีวิตประจำวัน มี 6 ประเภท คือ

- 4.1 เสื้อผ้าที่เปื้อนครีม เนย น้ำมัน
- 4.2 เสื้อผ้าที่เปื้อนคราบเลือด
- 4.3 เสื้อผ้าที่เปื้อนยางผลไม้ ยางดอกไม้ ยางหญ้า
- 4.4 เสื้อผ้าที่เปื้อนชา กาแฟ ช็อกโกแลต
- 4.5 เสื้อผ้าที่เปื้อนน้ำมันเครื่อง สนิมของโลหะ
- 4.6 เสื้อผ้าที่เปื้อนสีน้ำมัน
5. สารขจัดรอยเปื้อน คือสารที่ใช้ทำความสะอาดรอยเปื้อน ได้แก่
 - 5.1 สบู่ ใช้ทำความสะอาดคราบเลือด
 - 5.2 น้ำส้มสายชู ใช้ทำความสะอาดคราบหมึก กาว
 - 5.3 แป้งข้าวเจ้า ใช้ทำความสะอาดคราบครีมน เนย น้ำมัน
 - 5.4 น้ำมะนาว ใช้ทำความสะอาดสนิมเหล็ก น้ำมันเครื่อง ยางกล้วย
 - 5.5 ทินเนอร์ ใช้ทำความสะอาดสีน้ำมัน
 - 5.6 แอลกอฮอล์ ใช้ทำความสะอาดปากกาปากกาสี ครีมนวดผม
 - 5.7 น้ำมันสน ใช้ทำความสะอาดสีเคลือบเงา ปากกาเมจิก
6. อุปกรณ์ซักผ้า ประกอบด้วย
 - 6.1 ถังหรืออ่าง ใช้สำหรับแช่และซักผ้า
 - 6.2 แปรงซักผ้า ใช้แปรงผ้าในส่วนที่สกปรกมาก เช่น ปก ขอบแขน อาจใช้กระดานแปรงผ้ารองผ้าขณะแปรง
 - 6.3 ไม้แขวนเสื้อ ใช้แขวนเสื้อ กางเกง เพื่อแขวนเสื้อผ้าให้อยู่ทรงในขณะตากผ้า
 - 6.4 ไม้หนีบผ้า ใช้สำหรับหนีบบานรูดตากผ้า เพื่อกันผ้าตกลงสู่พื้น
 - 6.5 รวดตากผ้า ใช้สำหรับตากผ้า ทำจากเชือกเหมาะสำหรับตากผ้าที่มีน้ำหนักเบา
7. ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดเสื้อผ้า ประกอบด้วย
 - 7.1 ผงซักฟอก มี 4 ประเภท
 - ผงซักฟอกชนิดผง สำหรับซักผ้าสกปรกทั่วไป มีประสิทธิภาพในการทำความสะอาดคราบดิน โคลน ที่ฝังแน่นในเสื้อผ้า จึงเหมาะสมสำหรับซักชุดนักเรียน เสื้อผ้าเด็กที่สกปรกมาก
 - ผงซักฟอกชนิดน้ำ ใช้ในการกำจัดคราบอาหาร ไขมัน คราบสกปรกบนเนื้อผ้าพิเศษ
 - ผงซักฟอกสูตรพิเศษ เป็นผงซักฟอกชนิดเข้มข้นมีทั้งชนิดผงและน้ำ ใช้เพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับผงซักฟอกแบบธรรมดา
 - ผงซักฟอกแบบอ่อน สำหรับซักผ้าด้วยมือและเครื่องซักผ้า เหมาะสำหรับเสื้อผ้าเนื้อละเอียด เสื้อผ้าเด็ก บอบบาง
 - 7.2 ซักผ้า สำหรับซักรอยเปื้อนปกเสื้อ ถุงเท้า รองเท้าผ้าใบ ทาทั้งไว้ก่อนซัก
 - 7.3 สารฟอกขาว สำหรับขจัดรอยเปื้อน มีส่วนผสมคลอรีน จะใช้ในการซักผ้าขาวหรือผ้าสกปรกที่ต้องการฟอกเฉพาะส่วน
 - 7.4 น้ำยาปรับผ้านุ่ม ช่วยลดความกระด้างของผ้า ทำให้ผ้ามีกลิ่นหอม ใส่ผสมกับน้ำสุดท้ายของการซัก
8. ซักผ้าด้วยมือคือ การทำความสะอาดเสื้อผ้าที่ต้องใช้มือขยี้หรือแปรงผ้าที่ซัก

ขั้นตอนการซักผ้าด้วยมือ

 - 8.1 แยกเสื้อผ้า โดยแยกผ้าสีขาว ผ้าสี ผ้าสีไม่ตก ผ้าสีตก เสื้อ กางเกง กระโปรง และผ้าที่สกปรกมากและซักจะต้องแยกไม่ปะปนกัน
 - 8.2 สำนวญรอยเปื้อน ถ้ามีรอยเปื้อนมากให้แยกไปขจัดรอยเปื้อนก่อนนำไปซัก
 - 8.3 ตรวจรอยชำรุดของเสื้อผ้า เช่น ขายกางเกง ขายกระโปรง เสื้อขาด ตะเข็บปริ กระดุมหลุด
 - 8.4 นำผ้าแช่น้ำที่ผสมผงซักฟอกแช่ทิ้งไว้สักครู่ ขยี้ตรงรอยเปื้อน คอ แขน ด้านหน้า ด้านหลัง แล้วขยี้ทั้งตัว
 - 8.5 ซักล้างในน้ำสะอาด 2-3 ครั้ง เพื่อล้างผงซักฟอกให้หมด
9. การตากผ้าคือ การทำให้ผ้าแห้งด้วยการแขวน การวางพาดบนราวตากผ้า

ขั้นตอนการตากผ้า

 - 9.1 กลับเสื้อผ้าเอาด้านในออกมาด้านนอกทุกชิ้น สบัดผ้าเพื่อไม่ให้เกิดรอยยับ
 - 9.2 ใช้ไม้แขวนสำหรับตากเสื้อ ใช้มือจัดรูปทรงดึงผ้าเบาๆ และกางเกง กระโปรง จะใช้ไม้หนีบ หนีบที่บริเวณขอบเอวกางเกง ซึ่งเป็นส่วนที่แข็งแรงที่สุด
 - 9.3 ควรตากผ้าในที่โปร่งมีแสงแดดรำไร เพื่อไม่ให้สีผ้าหมอง แต่ผ้าเนื้อหนาควรตากในที่ที่มีแดดจัดเพื่อจะได้แห้งเร็วและไม่เกิดกลิ่นอับ

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. ทดสอบการปฏิบัติงาน
2. การสัมภาษณ์

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 2012
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ชักผ้าด้วยเครื่องซักผ้า
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2562
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพแม่บ้าน

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ใช้ทักษะและความรู้ในการซักผ้าด้วยเครื่องซักผ้า ต้องการความสามารถในการจำแนกเสื้อผ้าแต่ละชนิด การจัดรอยเปื้อนบนผ้า การเลือกใช้อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์สำหรับเครื่องซักผ้าเพื่อซักผ้าได้อย่างสะอาดและถูกวิธี

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

อาชีพแม่บ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

Unit Group 5152 Domestic Housekeepers (ISCO – 08)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
20121 จำแนกผ้าสำหรับซักด้วยเครื่องซักผ้า	1. แยกเสื้อผ้าสำหรับซักด้วยเครื่องซักผ้า 2. ระบุนคุณสมบัติของผ้าแต่ละชนิด 3. อธิบายความหมายของสัญลักษณ์การดูแลรักษาเสื้อผ้าที่จะนำไปปฏิบัติ	การสัมภาษณ์
20122 จัดรอยเปื้อนบนผ้า	1. ระบุนิคมของรอยเปื้อนบนเสื้อผ้า 2. ใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดรอยเปื้อนที่คำนึงถึงความปลอดภัยต่อร่างกาย 3. ปฏิบัติการจัดรอยเปื้อนบนผ้าได้โดยไม่เหลือคราบสกปรก	การสัมภาษณ์
20123 เลือกใช้อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์สำหรับเครื่องซักผ้า	1. เลือกใช้อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดและรักษาเสื้อผ้าได้เหมาะสมกับชนิดของผ้า 2. ศึกษาฉลากผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดและรักษาเสื้อผ้า	การสัมภาษณ์
20124 ปฏิบัติการซักด้วยเครื่องซักผ้า	1. เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดและรักษาเสื้อผ้าได้เหมาะสมกับการซักผ้าด้วยเครื่องซักผ้า 2. ซักผ้าด้วยเครื่องซักผ้าได้สะอาดและถูกวิธี 3. ตากผ้าได้เหมาะสมกับประเภทของเสื้อผ้า	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการแยกผ้าได้เหมาะสมกับวิธีการซัก
2. ทักษะการเลือกใช้อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดเสื้อผ้า
3. ทักษะการซักผ้าด้วยเครื่องซักผ้า

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติของผ้า
2. ความรู้เกี่ยวกับความหมายของสัญลักษณ์การดูแลรักษาเสื้อผ้า

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมินและควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (แยกเสื้อผ้าสำหรับซักด้วยเครื่องซักผ้า)
2. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (ปฏิบัติการขจัดรอยเปื้อนบนผ้าได้โดยไม่เหลือคราบสกปรก)
3. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (เลือกใช้อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดและรักษาเสื้อผ้าได้เหมาะสม)
4. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (เลือกใช้อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดและรักษาเสื้อผ้าได้เหมาะสมกับการซักผ้าด้วยมือ)
5. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (ซักผ้าด้วยเครื่องซักผ้าได้สะอาดและถูกวิธี)
6. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (ตากผ้าได้เหมาะสมกับประเภทของเสื้อผ้า)

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. แบบสัมภาษณ์ความรู้ (ระบุคุณสมบัติของผ้าแต่ละชนิด)
2. แบบสัมภาษณ์ความรู้ (อธิบายความหมายของสัญลักษณ์การดูแลรักษาเสื้อผ้าที่จะนำไปปฏิบัติ)
3. แบบสัมภาษณ์ความรู้ (ระบุชนิดของรอยเปื้อนบนเสื้อผ้า)
4. แบบสัมภาษณ์ความรู้ (เลือกใช้สารทำความสะอาดรอยเปื้อนที่คำนึงถึงความปลอดภัยต่อร่างกาย)
5. แบบสัมภาษณ์ความรู้ (ศึกษาผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดและรักษาเสื้อผ้า)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

N/A

(ง) วิธีการประเมิน

1. การทดสอบการปฏิบัติ
2. การสัมภาษณ์

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆ หรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. แยกเสื้อผ้า คือ การแยกผ้าขาวและผ้าสีออกจากกัน การแยกเสื้อผ้า กระโปรงหรือกางเกงออกจากกัน เพราะชนิดมีความสกปรกแตกต่างกัน
ผ้าขาว คือ เสื้อผ้าที่มีสีขาว ควรแยกซักจากผ้าสี ไม่ควรซักรวมกันผ้าสีจะทำให้สีข้างหมอง
ผ้าสี คือ เสื้อผ้าที่มีสีต่างๆทุกสีจะต้องซักรวมกันได้ แต่ควรระวังสีเสื้อตกใส่กัน
2. คุณสมบัติของผ้าที่ทำจากเส้นใยดังนี้
 - 2.1 ผ้าใยธรรมชาติ ได้จากพืช เช่น ผ้าฝ้าย ลินิน ป่าน ไหม ขนสัตว์ คุณสมบัติดูดซับความชื้น ยับง่าย และทนความร้อน
 - 2.2 ผ้าจากใยสังเคราะห์ ได้จากการสังเคราะห์จากสารเคมี เพื่อทดแทนเส้นใยจากธรรมชาติ เช่น ไนลอน โพลีเอสเตอร์ มีคุณสมบัติไม่ดูดซับความชื้น ไม่ยับ แต่ไม่ทนต่อความร้อน
3. บัญชีสัญลักษณ์การดูแลรักษาเสื้อผ้า คือ แถบผ้าที่ติดไว้บริเวณตะเข็บข้างลำตัวอาจเป็นรูปภาพ หรือคำบรรยาย เป็นภาษาอังกฤษ เพื่อจะได้ปฏิบัติอย่างถูกต้อง
4. รอยเปื้อนคือ สิ่งสกปรกที่ติดอยู่บนเสื้อผ้า รอยเปื้อนที่พบในชีวิตประจำวัน มี 6 ประเภท คือ

- 4.1 เสื้อผ้าที่เปื้อนครีม เนย น้ำมัน
- 4.2 เสื้อผ้าที่เปื้อนคราบเลือด
- 4.3 เสื้อผ้าที่เปื้อนยางผลไม้ ยางดอกไม้ ยางหญ้า
- 4.4 เสื้อผ้าที่เปื้อนชา กาแฟ ช็อกโกแลต
- 4.5 เสื้อผ้าที่เปื้อนน้ำมันเครื่อง สนิมของโลหะ
- 4.6 เสื้อผ้าที่เปื้อนสีน้ำมัน
5. สารขจัดรอยเปื้อน คือสารที่ใช้ทำความสะอาดรอยเปื้อนได้แก่
 - 5.1 สบู่ ใช้ทำความสะอาดคราบเลือด
 - 5.2 น้ำส้มสายชู ใช้ทำความสะอาดคราบหมึก กาวย
 - 5.3 แป้งข้าวเจ้า ใช้ทำความสะอาดคราบครีม เนย น้ำมัน
 - 5.4 น้ำมะนาว ใช้ทำความสะอาดสนิมเหล็ก น้ำมันเครื่อง ยางกล้วย
 - 5.5 ทินเนอร์ ใช้ทำความสะอาดสีน้ำมัน
 - 5.6 แอลกอฮอล์ ใช้ทำความสะอาดปากกาปากกาสี ครีมนวดผม
 - 5.6 น้ำมันสน ใช้ทำความสะอาดสีเคลือบเงา ปากกาเมจิก
6. อุปกรณ์ซักผ้า ประกอบด้วย
 - 6.1 ไม้แขวนเสื้อ ใช้แขวนเสื้อ กางเกง เพื่อแขวนเสื้อผ้าให้อยู่ทรงในขณะตากผ้า
 - 6.2 ไม้หนีบผ้า ใช้สำหรับหนีบผ้าบนราวตากผ้า เพื่อกันผ้าตกลงสู่พื้น
 - 6.3 ราวตากผ้า ใช้สำหรับตากผ้า ทำจากเชือกเหมาะสำหรับตากผ้าที่มีน้ำหนักเบา
7. ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดเสื้อผ้า ประกอบด้วย
 - 7.1 ผงซักฟอก มี 4 ประเภท
 - ผงซักฟอกชนิดผง สำหรับซักผ้าสกปรกทั่วไป มีประสิทธิภาพในการทำความสะอาดคราบดิน โคลน ที่ฝังแน่นในเสื้อผ้า จึงเหมาะสมสำหรับซักชุดนักเรียน เสื้อผ้าเด็กที่สกปรกมาก
 - ผงซักฟอกชนิดน้ำ ใช้ในการกำจัดคราบอาหาร ไขมัน คราบสกปรกบนเนื้อผ้าพิเศษ
 - ผงซักฟอกสูตรพิเศษ เป็นผงซักฟอกชนิดเข้มข้นมีทั้งชนิดผงและน้ำ ใช้เพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับ ผงซักฟอกแบบธรรมดา
 - ผงซักฟอกแบบอ่อน สำหรับซักผ้าด้วยมือและเครื่องซักผ้า เหมาะสำหรับเสื้อผ้าเนื้อละเอียด เสื้อผ้าเด็ก บอบบาง
 - 7.2 สบู่ซักผ้า สำหรับซักรอยเปื้อนปกเสื้อ ถุงเท้า รองเท้าผ้าใบ ทาที่ขี้ไคลก่อนซัก
 - 7.3 สารฟอกขาว สำหรับขจัดรอยเปื้อน มีส่วนผสมคลอรีน จะใช้ในการซักผ้าขาวหรือผ้าสกปรกที่ต้องการฟอกเฉพาะส่วน
 - 7.4 น้ำยาปรับผ้านุ่ม ช่วยลดความกระด้างของผ้า ทำให้ผ้ามีกลิ่นหอม ใส่ผสมกับน้ำสุดท้ายของการซัก
8. ซักผ้าด้วยเครื่องซักผ้าคือ วิธีการทำความสะอาดเสื้อผ้าด้วยเครื่องซักผ้าแบบธรรมดาและแบบอัตโนมัติ จะทุนแรงและประหยัดเวลาในการซัก
9. ขั้นตอนการซักผ้าด้วยมือ
 - 9.1 แยกเสื้อผ้า โดยแยกผ้าสีขาว ผ้าสี ผ้าสีไม่ตก ผ้าสีตก เสื้อ กางเกง กระโปรง และผ้าที่สกปรกมากและซักจะต้องแยกไม่ปะปนกัน
 - 9.2 สำนวญรอยเปื้อน ถ้ามีรอยเปื้อนมากให้แยกไปขจัดรอยเปื้อนก่อนนำไปซัก
 - 9.3 ตรวจสอบรอยชำรุดของเสื้อผ้า เช่น ขายกางเกง ขายกระโปรง เสื้อขาด ตะเข็บปริ กระดุมหลุด
 - 9.4 นำผ้าใส่ลงในเครื่องซักผ้าตามขนาดและความจุหรือน้ำหนัก
 - 9.5 ใส่ผงซักฟอกและสารอื่นๆ ในเครื่องซักผ้า ตามคำแนะนำของเครื่องซักผ้าแต่ละยี่ห้อ
 - 9.6 ตั้งรายการซักผ้าตามคำแนะนำของเครื่องซักผ้า
10. การตากผ้าคือ การทำให้ผ้าแห้งด้วยการแขวน การวางพาดบนราวตากผ้า
- ขั้นตอนการตากผ้า
 - 10.1 กลับเสื้อผ้าเอาด้านในออกมาด้านนอกทุกชิ้น สบัดผ้าเพื่อไม่ให้เกิดรอยยับ
 - 10.2 ใช้ไม้แขวนสำหรับตากเสื้อ ใช้มือจัดรูปทรงดั่งผ้าเบาๆ และกางเกง กระโปรง จะใช้ไม้หนีบ หนีบที่บริเวณขอบเอวกางเกง ซึ่งเป็นส่วนที่แข็งแรงที่สุด
 - 10.3 ควรตากผ้าในที่โปร่งมีแสงแดดรำไร เพื่อไม่ให้สีผ้าหมอง แต่ถ้าผ้าเนื้อหนาควรตากในที่ที่มีแดดจัดเพื่อจะได้แห้งเร็วและไม่เกิดกลิ่นอับ

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. การทดสอบการปฏิบัติงาน
2. การสัมภาษณ์

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 2032
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ จัดเก็บเสื้อผ้า
3. ทบทวนครั้งที่ N/A / -
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐
5. สำหรับอาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)
อาชีพแม่บ้าน

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ใช้ทักษะและความรู้ในการจัดเก็บเสื้อผ้า ต้องการความสามารถในการแยกเสื้อผ้าแต่ละชนิด พร้อมจัดเก็บเสื้อผ้าตามวิธีการ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

อาชีพแม่บ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

Unit Group 5152 Domestic Housekeepers (ISCO – 08)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
20321 แยกเสื้อผ้าแต่ละชนิด	1. แยกประเภทของเสื้อผ้า 2. จัดเตรียมเสื้อผ้าให้พร้อมใช้งาน	การสัมภาษณ์
20322 จัดเก็บเสื้อผ้าตามวิธีการ	1. เลือกอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดเก็บเสื้อผ้าได้อย่างเหมาะสม 2. ระบุวิธีการจัดเก็บเสื้อผ้าแต่ละประเภท	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะการแยกประเภทของเสื้อผ้า
- มีทักษะการจัดเตรียมเสื้อผ้าให้พร้อมใช้งาน

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับการแยกประเภทของเสื้อผ้า
- ความรู้เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ในการจัดเก็บเสื้อผ้า

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และ ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (แยกประเภทของเสื้อผ้าได้ถูกต้อง)
2. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (จัดเตรียมเสื้อผ้าให้พร้อมใช้งาน)
3. แบบทดสอบการปฏิบัติงาน (เลือกอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดเก็บเสื้อผ้าได้เหมาะสม)

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. แบบสัมภาษณ์ (ระบุวิธีจัดเก็บเสื้อผ้าแต่ละประเภทอย่างถูกต้อง)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

N/A

(ง) วิธีการประเมิน

1. การทดสอบการปฏิบัติงาน
2. การสัมภาษณ์

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆ หรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การแยกเสื้อผ้า การแยกเสื้อผ้าให้เป็นสัดส่วน เช่น เสื้อ กางเกง ชุดชั้นใน ถุงเท้า เพื่อความเป็นระเบียบในการหยิบใช้
2. เสื้อผ้า คือเครื่องแต่งกาย ได้แก่ เสื้อ กางเกง ชุดชั้นใน ถุงเท้า และชุดโอกาสพิเศษ ชุดสุท
3. วิธีการจัดเก็บเสื้อผ้า ได้แก่ การพับ การแขวน การม้วน ที่เหมาะสมกับเสื้อผ้าแต่ละประเภท
4. อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดเก็บเสื้อผ้า ได้แก่ ไม้แขวนเสื้อ ไม้หนีบผ้า ถังพลาสติกหรือถุงผ้าสำหรับเก็บเสื้อผ้า

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. การทดสอบการปฏิบัติงาน
2. การสัมภาษณ์